

DALYKO (MODULIO) APRAŠAS

Dalyko (modulio) pavadinimas	Kodas
PROFESINĖ PRAKTIKA	

Dėstytojas (-ai)	Padalinys (-iai)
Koordinuojantys: prof. dr. I. Laurinaitytė, doc. dr. K. Vanagaitė	Filosofijos fakultetas, Psichologijos institutas, Universiteto g. 9 Vilnius

Studijų pakopa	Dalyko (modulio) lygmuo	Dalyko (modulio) tipas
Antroji	-	Privalomas

Įgyvendinimo forma	Vykdymo laikotarpis	Vykdymo kalba (-os)
Savarankiškas darbas praktikos vietose, praktikos vadovų konsultacijos	III ir IV semestras	Lietuvių

Reikalavimai studijuojančiajam	
Išankstiniai reikalavimai: sėkmingai baigti du Teisės psichologijos magistrantūros studijų programos semestrai	Gretutiniai reikalavimai (jei yra): nėra

Dalyko (modulio) apimtis kreditais	Visas studento darbo krūvis	Kontaktinio darbo valandos	Savarankiško darbo valandos
20	540	48/406	86

Dalyko (modulio) tikslas: studijų programos ugdomos kompetencijos		
<p>Profesinės praktikos tikslas – supažindinti studentus su psichologo darbu įvairiose teisėsaugos institucijose, valstybinėse ir nevyriausybinėse organizacijose, taip pat įgyti darbo šiose institucijose ar organizacijose įgūdžių (pvz., psichologinio įvertinimo, pareigūnų mokymo, individualaus ir grupinio konsultavimo, asocialaus elgesio prevencijos, asmenybės resocializacijos programų taikymo ir pan.).</p> <p>Bendrosios kompetencijos:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Gebėjimas rasti, analizuoti ir sisteminti informaciją iš įvairių šaltinių. • Gebėjimas suprasti ir įvertinti rasinius, etninius, lyties ir religinius žmonių skirtumus. • Gebėjimas bendrauti ir bendradarbiauti įvairiuose kontekstuose, dirbant savarankiškai ir komandoje. • Praktinis žinių taikymas ir gebėjimas spręsti problemas. • Gebėjimas bendrauti žodžiu ir raštu profesinėje ir neprofesinėje aplinkoje. <p>Specifinės kompetencijos:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Gebėjimas analizuoti ir sisteminti psichologijos žinias, pritaikant jas socialinių-psichologinių teisinės sistemos problemų sprendimui. • Gebėjimas atlikti teisinių procesų dalyvių psichologinį įvertinimą ir intervenciją. • Teisės psichologijos problemų analizavimas ir komunikavimas: gebėjimas siekti efektyvesnio problemų sprendimo bei veiklos strategijos formulavimo. • Mokslinių tyrimų atlikimas: gebėjimas atlikti kiekybinius ir kokybinius teisės psichologijos tyrimus. • Kitų specialistų psichologinis mokymas, siekiant efektyvesnio jų darbo atlikimo. 		
Dalyko (modulio) studijų siekiniai	Studijų metodai	Vertinimo metodai
Gebėjimas pasirinkti ir naudoti tinkamas paieškos sistemas, taip pat nacionalines bei tarptautines duomenų bazes, siekiant surasti, analizuoti ir sisteminti psichologinę informaciją.	Dokumentų analizė, mokslinės literatūros skaitymas, praktikos ataskaitos rengimas.	
Gebėjimas suprasti tarpkultūrinius žmonių vertybių ir elgesio skirtumus, susijusius su rasiniais, etniniais, lyties ir religiniais ypatumais, gebėjimas analizuojant asmenybę atsižvelgti į socialinės įvairovės kontekstą.	Užduočių atlikimas ir idėjų generavimas savarankiškai ir komandoje; grupinės diskusijos; praktikos ataskaitos rengimas ir jos gynimas.	
Gebėjimas dalintis informacija, bendrauti ir bendradarbiauti įvairiose komandose, gebėjimas užimti		

lyderio poziciją, parengti projektus ir jiems vadovauti.		
Gebėjimas atstovauti akademinę psichologų bendruomenę, bendrauti žodžiu ir raštu su savo srities specialistais ir neprofesionalais; gebėjimas viešai diskutuoti apie teisės psichologijos problemas.		
Gebėjimas formuluoti, analizuoti ir spręsti įvairias psichologines problemas, priimti sprendimus (turint ribotą informaciją arba veikiant neįprastomis sąlygomis); gebėjimas įgyvendinti priimtus sprendimus.		Praktikos ataskaitos ir jos gynimo vertinimas.
Gebėjimas analizuoti ir kritiškai vertinti šiuolaikines teisės psichologijos teorijas, argumentuotai pasirinkti teoriją konkrečiai mokslinei problemai spręsti.		Studento dalyvavimo ir aktyvumo (VU konsultacijų metu) vertinimas.
Gebėjimas taikyti teisės psichologijos teorijas bei tyrimo metodus sprendžiant vietines, regionines ir globalias socialines-psichologines teisinės sistemos problemas.	Mokslinės literatūros skaitymas; grupinio ir individualaus darbo stebėjimas; paskirtų užduočių atlikimas, atvejų analizė grupėje ir individualiai, esant profesinei priežiūrai.	Praktikos vadovo (praktikos vietoje) studento veiklos ir kompetencijų vertinimas.
Gebėjimas analizuoti ir integruoti žinias apie asocialios asmenybės raidą, nuteistųjų ir nukentėjusiųjų nuo nusikalstamų veikų psichologinius ypatumus, teisėsaugos pareigūnų elgesį, taip pat jų sąveiką teisinių santykių kontekste.		
Gebėjimas identifikuoti teisinių procesų dalyvių psichologinio įvertinimo tikslus, planuoti ir atlikti psichologinį įvertinimą bei intervenciją remiantis įrodymais grįsta praktika, profesinės etikos standartais, taip pat teisės aktais.		
Gebėjimas įvertinti atliktos psichologinės intervencijos ir pateiktų rekomendacijų efektyvumą, remiantis teorinėmis bei empirinėmis žiniomis, taip pat bendradarbiavimu su suinteresuotomis įstaigomis.		
Gebėjimas suteikti psichologinę informaciją, kuri gali būti naudinga sprendžiant problemas, priimant sprendimus, taip pat rengiant veiklos strategiją ir jos įgyvendinimą.	Grupinis ir individualus darbas; paskirtų užduočių atlikimas, atvejų analizė esant profesinei priežiūrai; praktikos ataskaitos rengimas ir gynimas.	
Gebėjimas paruošti ir pateikti medžiagą formalioje aplinkoje, atsakant į prašymą gauti psichologinę informaciją, grįžtamojo ryšio suteikimas klientams.		
Gebėjimas įvertinti šiuolaikinių psichologinių tyrimų problemas, savarankiškai ir argumentuotai modeliuoti tyrimą bei pasirinkti adekvačius tyrimo metodus.		
Gebėjimas taikyti duomenų statistinės analizės metodus, analizuoti, interpretuoti ir pristatyti gautus rezultatus skirtingoms auditorijoms (profesinėje ir neprofesinėje aplinkoje).	Grupinis ir individualus darbas; paskirtų užduočių atlikimas, atvejų analizė esant profesinei priežiūrai; praktikos ataskaitos rengimas ir gynimas.	
Gebėjimas įvertinti ir spręsti psichologinių tyrimų profesinės etikos problemas.		
Gebėjimas identifikuoti kitų (teisėsaugos, viešųjų įstaigų ir pan.) specialistų mokymo poreikius, paruošti jiems pritaikytą mokymo medžiagą ir atlikti mokymus.		
Gebėjimas įvertinti atliktų mokymų efektyvumą ir reflektuoti įgytą patyrimą.	Paskirtų užduočių atlikimas, atvejų analizė esant profesinei priežiūrai; praktikos ataskaitos rengimas ir gynimas.	

Temos	Kontaktinio darbo valandos						Savarankiškų studijų laikas ir užduotys		
	Paskaitos	Konsultacijos	Seminarai	Pratybos	Laboratoriniai darbai	Praktika	Visas kontaktinis darbas	Savarankiškas darbas	Užduotys
Profesinės praktikos gairės, profesinės priežiūros samprata ir reikšmė praktiniam darbui		2				6	8	4	Savarankiškas literatūros studijavimas.
Teisėsaugos institucijų, taip pat valstybinių ir nevyriausybinių organizacijų veiklos tikslai, struktūra, personalo sudėtis, vidinė ir išorinė aplinka, bendradarbiavimas su kitomis institucijomis, ryšiai su visuomene		2				20	22	4	Susipažinti su psichologo darbo teisėsaugos sistemoje specifika. Išanalizuoti dokumentus, reglamentuojančius psichologo ir psichologinių tarnybų darbą. Privaloma literatūra (1; 2)
		4				30	34	4	Atlikti psichologo darbo praktikos vietoje analizę remiantis psichologo darbo veiklą reglamentuojančiais dokumentais.
Profesinė praktika		10				80	90	16	Stebėti ir aprašyti profesionalaus psichologo atliekamą psichologinį įvertinimą ir konsultavimą, taip pat jo taikomus tyrimo metodus; su priežiūra atlikti teisės pažeidėjų / teisėsaugos pareigūnų psichologinį įvertinimą bei konsultavimą; aprašyti ir išanalizuoti savo vertinamus atvejus; pagrįsti taikomų metodų pasirinkimą; pateikti rekomendacijas.
		8				60	68	8	Dalyvauti grupinėje atvejų analizėje, stebėti specialistų komandos / profesionalių psichologų darbą, jį aprašyti ir pateikti savo įžvalgas.
		8				70	78	10	Stebėti ir aprašyti individualius ir grupinius intervencijos metodus, kuriuos taiko psichologas; stebėti ir aprašyti asocialaus elgesio prevencijos / teisėsaugos pareigūnų mokymų programų taikymą ir įvertinti jų efektyvumą, pateikti rekomendacijas.
		6				40	46	4	Įvertinti intervencijos poreikį teisėsaugos institucijoje. Organizuoti ir parengti aktualų teisėsaugos institucijai psichologinį tyrimą. Savarankiškas literatūros studijavimas.
Teisėsaugos pareigūnų psichologinis švietimas, mokymas ir nepageidautino elgesio prevencija		6				50	56	6	Parengti ir įgyvendinti numatytas prevencines priemones ir / ar programą. Savarankiškas literatūros studijavimas.
		2				30	32	8	Teisėsaugos pareigūnų švietimas ir mokymas jiems svarbiose teisės psichologijos srityse. Savarankiškas literatūros studijavimas.
						20	20	6	Teminiai seminarai pagal studentų poreikius. Atlikti ir aprašyti papildomas praktikos metu atliktas užduotis. Savarankiškas literatūros studijavimas.
Saviugda								16	
Praktikos ataskaitos parengimas								16	
Iš viso:		48				406	454	86	

Vertinimo strategija	Svoris proc.	Atsiskaitymo laikas	Vertinimo kriterijai
Praktikos užduočių įgyvendinimas praktikos vietose. Vertina praktikos vadovai praktikos vietose.	40	Praktikos metu; paskutinė praktikos savaitė	Praktikos vadovai praktikos įstaigoje 10 balų sistema įvertina praktikanto atliekamų užduočių kokybę pagal Praktikos įvertinimo formą, kurioje vertinamos studento žinios, gebėjimai, veiklos.
Įgytos bendrosios ir dalykinės kompetencijos. Vertina praktikos vadovai praktikos vietose ir universitete.	30	Praktikos metu; paskutinė praktikos savaitė	Kompetencijos vertinamos remiantis faktiniu praktikanto veiklos stebėjimu, supervizija ir praktikos atskaita, pasirenkant praktikanto bendrąją ar dalykinę kompetenciją atitinkantį balą: 1-2 balai – kompetencijai įtvirtinti būtinas papildomas mokymas, nes praktikantui trūksta tos srities žinių ir/ar įgūdžių ir tolesnis savarankiškas tobulėjimas praktiškai neįmanomas; 3-4 balai – kompetencija mažesnė nei vidutinė, tačiau didesnė patirtis ir nuolatinė supervizija įgalintų tobulinti įgūdžius ir gebėjimus; 5-6 balai – vidutinė kompetencija, reikalinga dažna supervizija; 7-8 balai didesnė nei vidutinė kompetencija ir reikalinga tik minimali supervizija; 9-10 balų kompetencija pakankama, kad galėtų veiklą atlikti savarankiškai be supervizijos ar jos reikia mažai pažymima, kad apie kurias kompetencijas negalima spręsti, nes praktikos metu tokių kompetencijų reikalaujanti veikla nebuvo atlikta. Skaičiuojamas abiejų praktikos vadovų bendras kompetencijų balų vidurkis.
Studento darbas praktikos aptarimo metu.	10	Praktikos metu	Privalomas užsiėmimų universitete lankymas (galima praleisti ne daugiau kaip 25 proc.). Vertinamas studento aktyvus dalyvavimas atvejų analizės grupėse, individualiose konsultacijose bei praktiniuose užsiėmimuose VU. 1 balas: aktyvus dalyvavimas diskutuojant praktikos vietoje atliekamas užduotis. 0,5 balo - dalyvauja aptariant praktikos vietoje atliekamas užduotis, bet nėra aktyvaus įsitraukimo. 0 balų: nedalyvauja diskusijose, nepristato atliekamų užduočių iš praktikos vietų.
Savarankiškai parengtos praktikos ataskaitos (20 000 – 22 000 spaudos ženklų, be priedų) ir jos gynimo vertinimas.	20	Pasibaigus praktikai	Gebėjimas nuosekliai ir suprantamai aprašyti atliktas užduotis praktikos metu, atspindėti ir paaiškinti savo paties santykį su atliktomis užduotimis, palyginti skirtingose srityse praktikuojančių psichologų funkcijas ir veiklos pobūdį, kritiškai įvertinti ir paaiškinti iškilusius sunkumus, prieduose atrinkti ir pateikti savo atliktų veiklų iliustracijas. Vertinimas atliekamas taikant 10 balų sistemą.

Autorius	Leidimo metai	Pavadinimas	Periodinio leidinio Nr. ar leidinio tomas	Leidimo vieta ir leidykla ar internetinė nuoroda
Privalomoji literatūra				
I. Balaišis M., Bieliauskaitė R., Čekuolienė D., Gailienė D., Gudaitė G., Kazlauskas E., Sargautytė R.	2007	Psichologijos universitetinių studijų profesinės praktikos modelis. Studentų profesinės praktikos veiklos gairės ir metodiniai nurodymai		VU leidykla

2. EFPA	2011	Europos psichologijos sertifikatas (Europsy)		http://www.europsy.lt/ https://www.europsy.eu/
3. Lietuvos psichologų sąjunga	2017	Psichologo profesinės etikos kodeksas		http://www.psichologusajunga.lt/lps/admin/spaw2/uploads/files/Psichologu%20sajunga_ETIKOS%20KODEKSAS_1.pdf
Papildoma literatūra				
1. Brown, J., & Horvath, M.	2022	The Cambridge handbook of forensic psychology (Second ed.).		Cambridge: Cambridge University Press. (Ed.)
2. Brown, S., Bowen, E., & Prescott, D.	2017	The forensic psychologist's report writing guide.		Abingdon ; New York [N.Y.]: Routledge.
3. Griffith, E.	2018	Ethics challenges in forensic psychiatry and psychology practice.		New York: Columbia University Press.
4. Wright, A.	2019	Essentials of psychological assessment supervision (Essentials of psychological assessment).		Newark: John Wiley & Sons, Incorporated.